

De kracht van vrouwen

Stichting Vrouwen en Arbeidsmarkt (VAM) is een organisatie van vrouwen, voor vrouwen. We richten ons primair op vrouwen, omdat wanneer je investeert in vrouwen en ze financieel onafhankelijk maakt door ze een goede opleiding te geven en betrekt bij besluiten die hun leven veranderen en verbeteren, hun leven en dat van hun gemeenschap er beter van wordt. "when you energize a women, you energize a community".

Vrouwenvakscholing (VVS) vormt de basis van VAM's werk. VAM is erfgename en schatbewaarder van het VVS -gedachtegoed en past het concept nog elke dag toe. In Nederland en daarbuiten, onder meer in Suriname en Mali; maar ook door input te leveren voor projecten van onze zuster organisaties in Women for Water.

VAM ontwikkelt nieuwe cursussen voor (kortdurend) beroepsonderwijs, met name voor volwassen vrouwen. Ze werkt aan capaciteitsontwikkeling en begeleidt vrouwen bij re-integratie. Voornamelijk in ontwikkelingslanden assisteert VAM vrouwen bij het versterken van hun eigen organisatie, het leren managen. Verder ontwikkelt VAM opleidingsprogramma's en geeft ondersteuning bij de ontwikkeling van bedrijfjes. VAM ontwikkelt trainingen o.m. op het gebied van sanitatie en hygiëne, water(management), bakken, mode en kleinschalige landbouw. Daarnaast traint VAM lokale trainers.

2015 was opnieuw een "lastig" jaar. Hoewel de crises in Europa over schijnt te zijn (?) blijft verkrijgen van financiering in combinatie met het weer oplaaierende gewapende conflict in Mali opnieuw behoorlijke vertraging opleveren in het project in Bandiagara. Met de wetenschap van 2 nieuwe schenkingen in begin 2016, gaat het werk "gewoon door".

VAM werd wederom meerdere malen om commentaar gevraagd door de media over de arbeidsmarkt, gelijke beloning en de missie van Nederlanders. Wat konden we anders zeggen dan dat "onze" vrouwen de hulp zeer verwelkomen.

In september 2015 zijn de Sustainable Development Goals (SDG's 2015-2030) vastgesteld. VAM werkt actief mee aan het realiseren van doel 4, 5 en 6.

De Algemene Vergadering van Unesco, november 2015 en de klimaatconferentie van december 2015, in Parijs, brengen het onderwerp klimaatverandering en de effecten daarvan op vrouwen sterk onder de aandacht.

De invloed van klimaatverandering op vrouwen, die leven in armoede, is groot:

- Een toename van onbetaald werk dat vaak door vrouwen gedaan wordt:

- Invloed op voedselproductie; oogsten mislukken, cyclus veranderd, kosten gaan omhoog
- en zelf minder eten om anderen te kunnen voeden
- Verkrijgen van benodigde bronnen zoals water, brandstof is moeilijker
- Verslechtering van de gezondheid en veiligheidssituatie van vrouwen
- Toenemende stress omdat het moeilijker wordt familieleden te ondersteunen
- Meer seksuele bedreiging bijv. als gevolg van grotere afstanden die afgelegd moeten worden

90% van de gevolgen van klimaatverandering "vertaalt" zich in effecten gerelateerd aan water; water is cruciaal voor empowerment van vrouwen. Gezien de cruciale rol van "water" besteedt VAM in haar activiteiten bij het realiseren van onderwijs voor vrouwen, gericht op de arbeidsmarkt, steeds ook aandacht aan thema's water (drinkwater en irrigatie), sanitatie en hygiëne en beroepskwalificaties gerelateerd aan water (bijv. loodgieter, installatie-onderhoud).

Competenties gericht op MVO zullen steeds aan de orde zijn en deze aspecten worden meegenomen in onze projecten in Mali en Suriname

In Suriname naderen de voorbereidingen voor een project voor jonge vrouwen hun voltooiing; we hoopten dat in 2015 een start met dit traject kon worden gemaakt. Helaas hebben inspanningen nog niet tot het gewenste resultaat geleid, maar er gloort hoop aan de horizon.

De samenwerking met de Vrouwen Academie Amsterdam West werd beëindigd; wij hebben - denken we - onze rol vervuld.

VAM levert nog steeds een van de leden van de evaluatiecommissie van learn4work (Edukans).

Tot onze vreugde slaagde Women for Water Partnership erin weer institutionele fondsen te verwerven zodat het voortbestaan blijft gewaarborgd. VAM kreeg een kleine grant om het sanitatie project in Mali verder vorm te geven.

VAM is lid van Partin en volgde het nieuwe traject voor erkenning als "goed doel"; definitieve uitslag daarvan verwachten we in 2016.

Maud Arkesteijn nam afscheid van het bestuur wegens drukke werkzaamheden in haar woonplaats. Wij danken haar zeer voor haar inzet en blijven uiteraard in contact.

Ons bestuur is op zoek naar nieuwe collega's ..... (zie de website <http://www.stichtingvam.nl/html/index.php?>).

VAM kan niet bestaan en haar werk doen zonder de inzet en betrokkenheid van onze vrijwilligers, vriend(inn)en, samenwerkingspartners, fans en donoren. Particulieren, bedrijven en verschillende fondsen droegen afgelopen jaar hun steentje bij.

Hartelijk dank voor uw voortdurende steun en belangstelling! In dit korte jaarverslag staat wat we in 2015 met uw steun hebben bereikt. Namens mijn medebestuurleden wens ik u veel inspiratie en leesplezier en alle goeds voor 2016.

Lesha Witmer, voorzitter

Handboek Vrouwenvakscholing

Het Handboek Vrouwenvakscholing is vernieuwd en aangepast aan deze tijd.

Op de website staat een korte omschrijving.

Het handboek geeft de stappen en randvoorwaarden aan waardoor vakscholing voor vrouwen zo optimaal mogelijk wordt gemaakt.

Omdat de expertise van VAM ook wordt gebruikt in ontwikkelingslanden, staat in de planning voor komend jaar een versie te maken voor deze projecten. Niet alle stappen die in het Nederlandse handboek staan beschreven zijn toepasbaar en daarnaast zijn er aspecten waar in specifieke gevallen rekening mee moet worden gehouden.

VAM zet haar kennis in in nationale en in internationale projecten. In Nederland zijn er meerdere organisaties die zich met vakscholing voor vrouwen bezig houden. In het komende jaar gaan wij onderzoeken met welke organisaties wij verder samen kunnen werken.

Suriname

Tienermoeders en Empowerment

In Suriname wil stichting VAM in samenwerking met enkele lokale partners, zoals Stichting "Sharing the Load", een expertise centrum voor tiener moeders realiseren.

Dit project is gericht op empowerment van tienermoeders en is tevens een expertise centrum voor organisaties die zich in dit onderwerp verdiepen. In dit centrum kunnen vrouwen zeer laagdrempelige vakscholing volgen volgens het concept VrouwenVakscholing in vakgebieden als bijvoorbeeld landbouw en veeteelt. Daarnaast staan trainingen o.a. op het gebied van Animal Waste Management en hygiëne in de plannen.

In 2015 heeft Stichting Sharing the Load gesprekken gevoerd met onder andere de PUM, een organisatie van Nederlandse Senior Experts, en een aanvraag voor project ondersteuning bij deze organisatie ingediend. Dit betreft een aanvraag voor ondersteuning bij het samenstellen van het curriculum in samenwerking met een PUM- expert. Tevens is de stap gezet tot het werven van fondsen voor de realisatie van dit project. Daarnaast is de eerste stap gezet voor het verder enthousiasmeren en mobiliseren van lokale ondernemers en potentiële deelnemers voor het welslagen van het project.

Mali

Er is weer vooruitgang bij de vrouwen vakschool in Bandiagara-Mali

Vertraging

Als gevolg van de gewapende conflicten in het noorden en o.a. de veranderingen bij de Ministeries is er vertraging opgetreden bij veel ontwikkelingsprojecten in Mali. De oorlog en deze veranderingen hebben ook effect gehad op de Vrouwenvakschool in Bandiagara. Ook in 2015 was het om veiligheidsredenen niet mogelijk om naar Mali af te reizen. Er is wel veel telefonisch- en mailverkeer geweest.

Dit had tot gevolg dat in 2012 tot in de loop van 2015:

- de bus en de andere voertuigen slechts een paar weken hebben kunnen functioneren. Door de dreiging van oorlog en het aanwezig zijn van militairen is toen besloten alle voertuigen te "verstoppert" zodat het risico van vordering door de militairen en het stelen van motorblokken en accu's vermeden werd. VAM heeft extra bewaking voor de school en de voertuigen ingehuurd.
- salarissen, zoals afgesproken was met het Ministerie van Onderwijs werden niet betaald, de school kon dus niet functioneren (de grote donoren zoals NL en Canada bevroren bij aanvang van het conflict alle tegoeden)

- Geen overleg mogelijk was met Ministerie van Onderwijs en Arbeid over modules voor het onderwijs
- De container met goederen, computers/inrichting voor de school en kinderdagverblijf opgeslagen moest worden in Gambia. (Grenzen werden gesloten).

Wat is er wel gebeurd in 2015?

We hebben ons in 2015 vooral gericht op Nederland. Er zijn veel presentaties van het project gegeven bij o.a. wereldwinkels, serviceclubs en studenten disputen. Hierdoor hebben een aantal particulieren meerjarige schenkingen voor dit project beloofd.

We hebben een aanvraag voor de ecotoiletten gedaan bij VIA WATER, deze werd in december goedgekeurd.

We hebben van WfW geld gekregen voor het ontwikkelen van een curriculum voor water- en sanitatie hygiëne, de voorbereidingen van projecten 1 en 2.

Samenwerkingspartners.

Naast de intensieve samenwerking met de Nederlandse Stichting Djenné, de Malinese Stichting Tuma Barama, Tools to Work en Stichting Taalvorming is in 2015 met de Stichting Dogon onderwijs en Stios ook de samenwerking gestart. Met de stichting Stios is het ontwikkelingsplan gemaakt voor de bakkerij bij de vrouwenvakschool.

VAM en Tools to Work

Deze samenwerking is gericht op het verder uitbouwen van het Klussenbedrijf bij de Vrouwenvakschool in Bandiagara.

Tools to Work reviseert kwaliteitsgoederen in Nederland en draagt kennis over om lokale revisie en onderhoud van deze goederen mogelijk te maken. Daarmee worden kleine bedrijven en vakonderwijs in ontwikkelingslanden geholpen aan materialen en gereedschap. Tools zal 150 fietsen en 30 naaimachines leveren met bijpassend

gereedschap aan de vrouwenvakschool in Bandiagara. De goederen zijn verzonden en ter plekke ontvangen. In 2015 is het selectie instrument ontwikkeld dat helpt om die vrouwen te kunnen selecteren die zowel affiniteit hebben met techniek als wel een eigen bedrijf kunnen opstarten. In 2016 worden de herstellwerkplaatsen met ondersteuning van Nederlandse docenten gerealiseerd. We verwachten 10 leer-werkplekken per werkplaats te kunnen aanbieden.

Alfabetisering en Taalvorming.

In 2015 konden we, vanwege de onveilige situatie, niet afreizen naar Mali. De alfabetisering is wel doorgegaan. In Bandiagara zijn in 2015 ongeveer 40 vrouwen opgeleid. De cursus werd gegeven door medewerkers van de Nederlandse stichting Taalvorming en gefinancierd door de Stichting Bloemendaal-Dogon en Impulsis /Edukans. De deelnemers aan de cursus leerden om in hun lessen alfabetisering de principes van taalvorming toe te passen: herkennen van sociale omgeving, eigen ervaringen, ideeën en gedachten met anderen te delen. Men leerde ook de praktische werkwijze van taalvorming: vertellingen houden, schrijven van teksten, maken van tekeningen en boekjes, toe te passen. In 2016 zal de alfabetisering ook naar de omliggende dorpen worden uitgebreid. In 2016 start de selectieprocedure voor de nieuwe cursus.

Andere zaken en samenwerking.

Marie-Antoinette de Vet als afgevaardigde van VAM en Lesha Witmer als steering committee lid van Women for Water (WfWP) namen deel aan de algemene ledenvergadering van Women for Water in Sri Lanka in oktober 2015. Naast de bestuurlijke zaken werd o.a. uitgebreid gesproken over de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs), vastgesteld door de VN in september 2015 en hoe Women for Water en haar leden daar het beste op kunnen inspelen en aan bijdragen. Samen met IMWI werd een themadag gehouden over "Gender, Agricultural Water and 'Big Data': Practical Steps and Forward Thinking under the SDGs."

(http://www.womenforwater.org/uploads/7/7/5/1/77516286/wfwp_annual_report_2015.pdf)

Ook VAM zal zich daarover buigen voor onze plannen voor 2016 en verder.

VAM levert regelmatig een bijdrage aan beleidsdocument en lobby voor beroepsonderwijs voor vrouwen wereldwijd, meestal samen met onze zusterorganisaties van WfWP.

m.n. vanwege ons project in Mali neemt VAM op regulier basis deel aan de platform bijeenkomsten van het Nederlands Water Partnerschap.

(<https://www.nwp.nl/activiteiten/internationale-activiteiten/ml>)

Financiën

VAM kan niet bestaan en haar werk doen zonder de inzet en betrokkenheid van onze vrijwilligers, partners, vriend(inn)en, fans en donoren. Particulieren (giften e.d.), bedrijven en fondsen droegen afgelopen jaar een steentje bij.

Meer informatie en nieuwtjes over onze vriend(inn)en vindt u op www.wijzoekenvriendinnen.nl.

VAM ontving in 2015 geen institutionele fondsen.

Overzicht van inkomsten en uitgaven in 2015 (voor details zie het financiële jaarverslag).

OVERZICHT INKOMEN 2015	REALISATIE 2015
VAM bijdragen in-kind en vrijwilligers uren (gekapitaliseerd)	€ 13.066
Grant "ViaWater" van € 19.000,- ; gebruikt	€ 760
Andere contributies / giften	€ 2.550
Grant WfWP groot € 5.000,- gebruikt	€ 150
Totale inkomsten	€ 16.526
OVERZICHT KOSTEN 2015	
Bestuurskosten	€ 2.846
Vrijwilligers uren	€ 9.586
Mali Badiagara building / materials / training	€ 2.550
Suriname kosten project start	€ 1.650
Kosten overige projecten	€ 2.740
Totaal uitgaven	€ 19.372
Resultaat 2015	€ -/- 2.846

2016

Een aantal activiteiten die in het voorgaande jaar zijn aangevangen, worden in 2016 voortgezet:

- Afhankelijk van de veiligheidssituatie, worden de activiteiten in Mali vervolgd.
- De verwachting is dat het Women Empowerment Centre en Tiernermoederproject in Suriname in de loop van 2016 van start zullen gaan, vermits de financiering rond komt
- VAM zal de modules voor WASH verder ontwikkelen, m.n. voor Mali/ de vrouwenvakschool aldaar
- In Nederland worden de gesprekken met aanbieders van vrouwenvakscholing, over kwaliteit en didactiek voortgezet.
- Tenslotte hoopt VAM in 2016 één of twee nieuwe bestuursleden te mogen begroeten, zodat weer nieuwe activiteiten kunnen worden opgepakt.